

Lokal læreplan

Dans

Teater

Visuell kunst

Musikk
Messinginstrument

Midt-Telemark
kulturskole

Planen er resultat av eit samarbeid- og utviklingsprosjekt mellom kulturskolene i Nome og Midt-Telemark med mål om lokalt forankra læring. Arbeidet er støtta av Norsk kulturskoleråd i tråd med målsetting om interkommunalt samarbeid for utvikling av lokale læreplaner.

Prosjektgruppe :

Guri Røsok og Sverre Jacobsen v/ Bø kulturskole
Cedomir Popadic v/ Nome kulturskole
Hilda Sørum v/ Sauherad kulturskole
Ingrid Holmboe Høibo v/ Universitetet i Sørøst-Noreg

Plan, tekst og regi :

Guri Røsok, Sverre Jacobsen og Ingrid Holmboe Høibo
i samarbeid med kulturskolelærarane ved Midt-Telemark kulturskole

Utforming, illustrasjon og design : Ingrid Holmboe Høibo

Trykk : Superlativ Media AS

Foto : Øystein Akselberg, Marta Kjøllesdal, Gro Røiland, Hanne Oellingrath og Midt-Telemark kulturskole

Innhold

Velkommen	s. 4
Visjon	s. 5
Om kulturskolen	s. 7
Tilbod i kulturskolen	s. 9
Kart	s.10
Årshjul	s. 11
Om undervisninga	s. 14
Tips til øving	s. 15
Messinginstrument grunnnivå	s. 17
Messinginstrument vidarekomen	s. 19
Repertoarliste	s. 21
Utstysrliste	s. 23
Eigne mål	s. 24
Notater	s. 25
Baklomma	s. 28

Velkommen

Velkommen som elev i Midt-Telemark kulturskole

Midt-Telemark kulturskole tilbyr alle, eller i samarbeid med frivillige lag, undervisning i musikk, dans, visuell kunst og teater til barn og ungdom i kommunen.

Midt-Telemark kulturskole er ein viktig kulturinstitusjon i kommunen. Elevar og lærarar skapar og deltek på ulike konsertar og førestillingar gjennom heile året i ulike produksjonar og oppsettingar. Nokre elevar vel å satse vidare på musikk/dans/drama på vidaregåande og deretter høgare kunstutdanning, mens dei fleste er innom kulturskolen for å ha en fritidsaktivitet.

Kulturskolen har sidan 1997 vore eit lovpålagt kommunalt tilbod gjennom Opplæringslova § 13-6:

Alle kommuner skal, alene eller i samarbeid med andre kommuner, ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers.

Undervisninga i kulturskolen går i hovudsak føre seg på barne- og ungdomsskolen på Gvarv, Evju bygdetun,

Sandvin eller i Gullbring kulturanlegg i Bø. Kulturskolen samarbeider med SFO.

Folkemusikken og dansen har lange tradisjonar og er djupt forankra i folkekulturen i vår kommune. Dette har kulturskolen eit spesielt ansvar for å bringe vidare til kommande generasjonar.

Kulturskolen skal være ein trygg og sosial møteplass på tvers av alder, krinsar, kjønn og etnisitet. Dette arbeider kulturskolen kontinuerleg med ved å fokusere på trygge rammer rundt lokale der elevane kan møtast, og lærarar som kan fremme trivsel, læring, meistring og tilhøyrighet.

Vi håpar du vil ha glede, nytte og oppleve meistring og utvikling ved å være elev i Midt-Telemark kulturskole

Guri Røsoek, rektor ved
Midt-Telemark kulturskole

Visjon:

Kulturskolen skal
kjenneteiknast av
høg kvalitet, rikt
mangfald og skal
ivareta alle elevar

Breidde og
fordjupning

Møteplass
Felleskap
Vener

Vekst og utvikling
i samarbeid med
frivillig kulturliv og
skole

Om kulturskolen

Rammeplan for Midt-Telemark kulturskole er vedtatt i kommunestyret, og planen finn du på: kulturskoleradet.no/rammeplanseksjonen/rammeplanen

Organisering

Midt-Telemark kulturskole er organisert under kommunalområde samfunnsutvikling og eining for kultur og fritid. Kulturskolens visjon og mål er forankra i samfunnsdel av kommuneplan for Midt-Telemark kommune 2019-2031.

Verdiar

Kulturskolen byggjer på samfunnsverdiar som fellesskap, ytringsfridom, menneskeverd og demokrati. Kulturskolen skal vere inkluderande. Kunstfaga er eit verktøy til den enkelte elevs personlege utvikling, samtidig med at kunstfaga har sin eigen verdi.

Kulturskolen skal vere open og inkluderande, men også imøtekomme og legge til rette for elevar med særleg interesse og motivasjon.

Kulturskolens ambisjonar

Midt-Telemark kulturskole tilbyr kvalifiserte lærarar, gir tilpassa undervisning, legg vekt på elevens ønskjer, tilbyr eit mangfald av disiplinær og sjangrar. Kulturskolen er ein viktig møteplass for barn og ungdom i kommunen, og er ein arena for utvikling av kunstfaglege ferdigheiter, fellesskap og venskap. Gjennom

ulike konsertar, førestillingar og utstillingar blir samhald, samspel og opplevingar skapt. Opplevingar som er viktige for den enkelte elev og for lokalmiljøet vi tilhøyrer.

Faga i kulturskolen

Kulturskolen tilbyr undervisning i musikk, dans, visuell kunst og teater.

Midt-Telemark kulturskole har eit særleg ansvar for å ivareta tradisjonsmusikken og folkedansen. Skjematisk visning av dei ulike faga og undervisningsstadene ser du på side 9 og 10.

Kulturskolen har tre ulike programval innan dei ulike disiplinane:

Breidde: Breiddefag er musikk/bilde i sfo-tida, teater, trommesirkel, folkedans/halling i Gullbring og på Evju bygdetun. I desse faga er det små krav til eigeninnsats heime.

Kjerne: Dei fleste av musikktilboda høyrer til under kulturskolen sitt kjerneprogram. Eigen innsats heime blir rekna med.

Fordypning: I Midt-Telemark kulturskole er det kun tilbod om fordjupning i folkemusikk og folkedans. Dette faget kan ungdom i alderen 13-20 år frå heile fylket søke på. Det blir sett høge krav til eleven sin motivasjon og eigen innsats.

For dei som ønskjer litt meir

Kulturskolen hjelper til med, og forsøker å stimulere interesserte elevar til å delta på aktivitetar og tilbod gjennom det fri-

villige kulturliv, andre kulturaktører, eller oppfordrar til prøvespel til Sør-Norsk ungdoms-storband, delta i “Ungdommens musikkmeesterskap” UKM, eller prøvespele til Talentutviklingsprogrammet på Norges musikkhøgskole i Oslo.

Læraren

Kulturskolelæraren skal ha kompetanse til å utvikle ein god relasjon til den enkelte elev. Læraren skal gjennom god relasjon med elevane, og solid fagleg kompetanse finne passende innhald og nivå på undervisninga. God dialog mellom lærar, elev og foreldre er viktig. Lærarane veksler mellom å kommunisere med heimen gjennom mail, telefon eller personlege møter.

Instrumentalundervisninga i

Midt-Telemark kulturskole blir organisert som ein-til-ein undervisning, i mindre grupper og/eller veksling mellom individuell og gruppe. Kulturskolen prøver stadig ut ulike modellar for undervisning, og arbeider for å få til mest mogleg samspel og samhandling innanfor knappe tidsressursar og rammer.

Større arrangement/konsserter, utstillinger/forestillinger

I samanheng med større arrangement som juleshow, ulike temakonsserter, «De unges arena» på Kroa i Bø, blir det lagt opp til tverrfaglege øvingar etter beskjed frå lærar.

Undervisning i Teater, dans og visuell kunst blir gitt i grupper, men kan i særlege tilfelle bli tilbudd individuelt.

Samarbeidspartnarar

Kulturskolen samarbeidar nært med

ulike lag i kommunen om mellom anna lærarressursar og rekruttering.

- Alle på blåse og slagverkinstrument blir medlem i Bø skulemusikk. (Gjelde ikkje trommesettundervisning på Gvarv.)
- Alle elevar på hardingfele, samt folkedans/halling blir medlem i Bø juniorspelemannslag eller Nes nasjonale dansarring.
- Alle elevar på teater blir medlemmer i Bø ungdomslag.
- Kulturskolen har kontakt med flyktingtenesta og PPT for å markedsføre tilbuda og tilrettelegge undervisninga.
- Kulturskolen har ansvar for og gjennomfører UKM (Ung Kultur Møtes) og lokal DKS (Den kulturelle skolesekken) Kulturskolen samarbeidar med grunnskole og fylkeskommunen om innhaldet i DKS.

Kulturskolen ønskjer også å tilby enkelte gratis aktivitetar til alle. Trommesirkel og folkedans/halling i Bø er eit gratis tilbod alle kan delta på. (Deltakarar på folkedans/halling må betale ein mindre medlemskontingent til laget.) Det finnes ei kontingentkasse alle laga i kommunen kan søke tilskudd frå.

Kvar elev har ein eigen plan for si undervisning som du finn i «Baklomma» i denne planen. Denne blir skifta ut gjennom året. Her legg vi også viktige beskjedar frå lærar.

Elevkontingent/friplass

Økonomiavdelinga i kommunen sender ut faktura to gonger i året: oktober/november for hausten og april/mai for våren. Kulturskolen tilbyr friplassar.

Tilbod i kulturskolen

Kunstfag	Sjanger	Disiplin	Lag
Musikk	Rytmask	Gitar	
		Ukulele	
		Sang	
		Bass	
		Trommesett (kun Gvarv)	
		Band - gruppeundervisning	
	Tradisjons- musikk og dans	Hardingfele	Samspel i regi av Bø juniorspele- mannslag
		Folkemusikk fordjuping	
	Noteba- sert (klas- sisk musikk)	Piano	
		Messinginstrument	Samspel Bø skolemusikk
		Treblåsinstrument	
		Slagverkinstrument	
		Fiolin	
	Musikk- grupper	Trommesirkel	
		Korps i skolen (kun Gvarv)	
		Musikk og bilde (SFO)	
Visuell kunst		Bilde-målegruppe	
Teater		Barne og ungdomsteater	Bø ungdomslag
Dans		Moderne dans	
		Breakdance	
		Folkedans/ halling	Bø juniorspele- mannslag og Nes nasjonale dansarring

Kor finn du tilboda

På Sandvin finn du

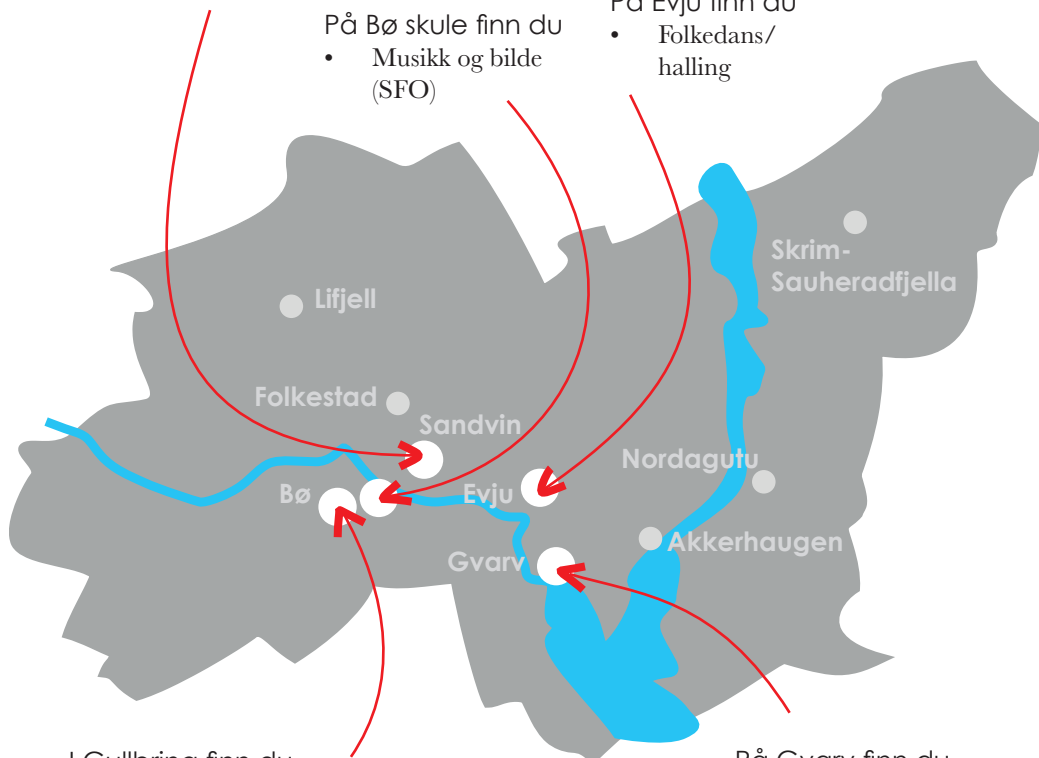
- Teater

På Bø skule finn du

- Musikk og bilde (SFO)

På Evju finn du

- Folkedans/ halling

I Gullbring finn du

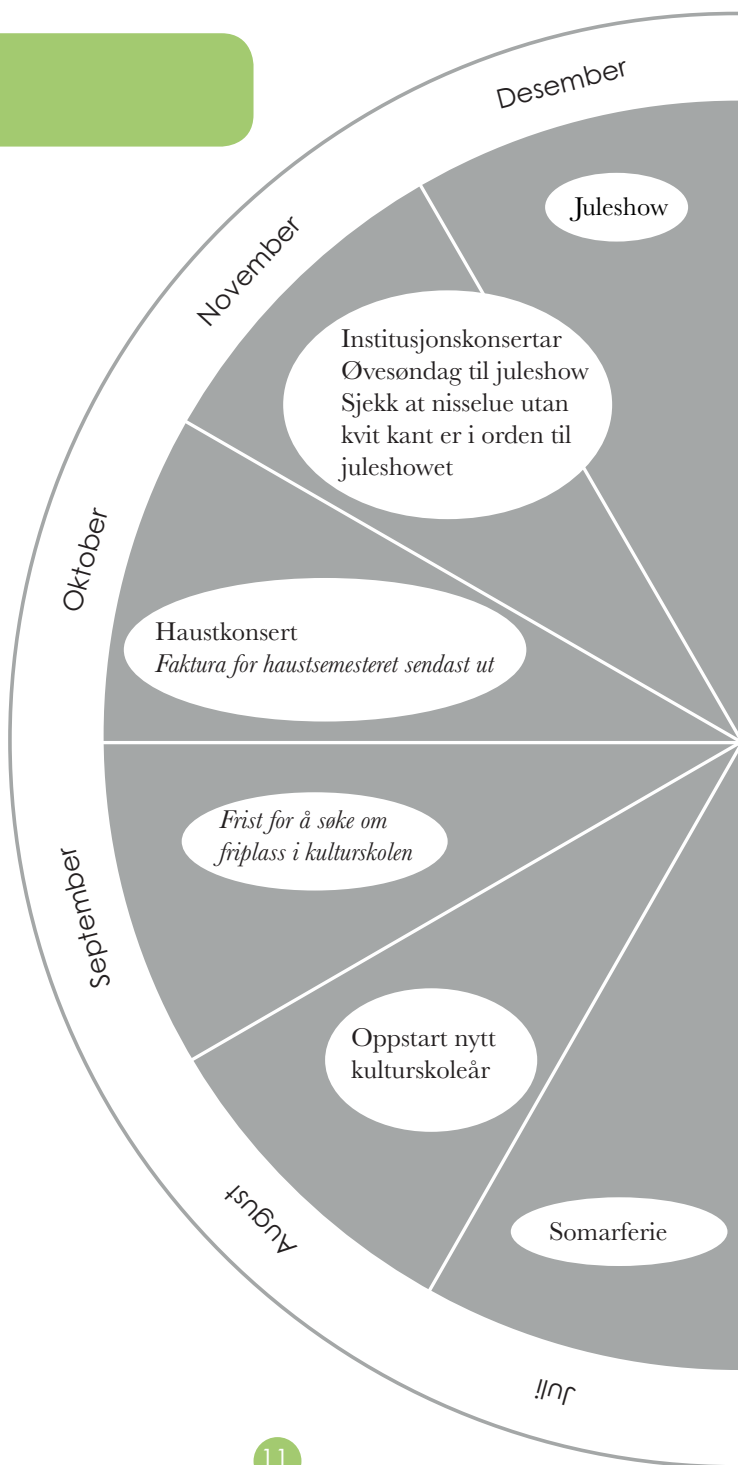
• Gitar/ bass/ ukulele	• Trommesirkel
• Song	• Bilde-målegruppe
• Band	• Moderne dans
• Hardingfele	• Breakdance
• Folkemusikk fordjupning	• Folkedans/ halling
• Piano	
• Messinginstrument	
• Treblåsinstrument	
• Slagverkinstrument	

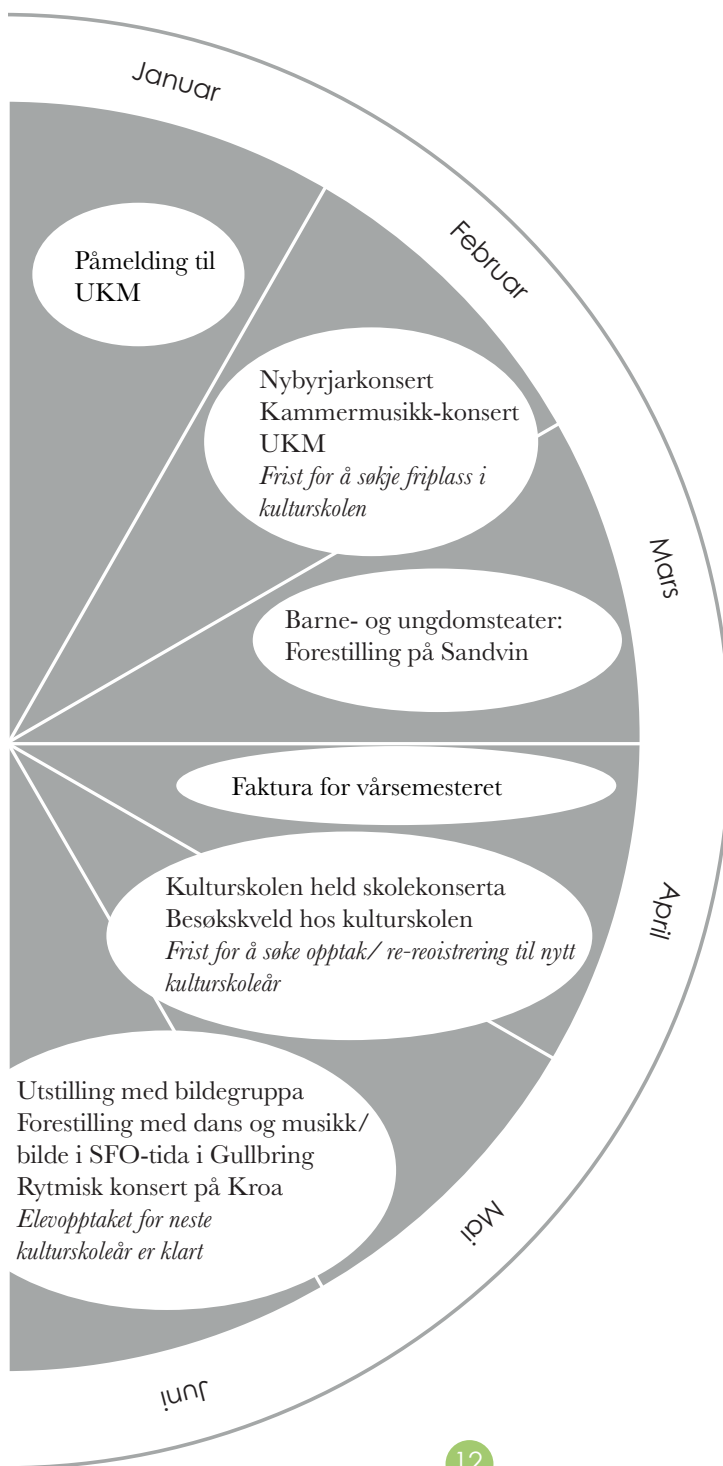
På Gvarv finn du

- Song
- Dans
- Trommesett
- Korps i skulen
- Piano
- Gitar/ bass/ ukulele
- Fiolin
- Messinginstrument
- Treblåsinstrument
- Bilde-målegruppe
- Musikk (SFO)

Årshjul

Om undervisninga

Instrumentalundervisning i kulturskolen høyrer inn under kjerneprogrammet og blir organisert på ulike måtar av den enkelte kulturskolelærarar og etter instrumenttype. Undervisninga blir i hovudsak organisert på denne måten, eller i kombinasjonar:

- Einetimar á 20 minuttar
- Einetimar i partalsveker og gruppetimar i oddetalsveker (eller omvendt)
- Smågrupper i storleik på 2-5 elevar

Nokre lærarar bruker øve-skjema der eleven skal krysse av for dei dagane dei øver. Avtal med den enkelte lærar kvar lekse til neste veke skal skrivast opp. For nokre elevar kan det vere hjelp i at foreldra er med på timen, for andre ikkje. Gjer avtale med læraren din om kva som vil vere det beste for dykk.

Undervisning i dans/visuell kunst/teater/sfo i kulturskolen høyrer inn under breidde eller kjerneprogrammet og er organisert i grupper. Dei yngste gruppene er å rekne som breiddetilbod. Gruppene med eldre elevar høyrer inn under kjerneprogrammet og stiller høgare krav til eigeninnsats. Gruppestorleiken vekslar frå mellom 5-6 elevar opp til 12-15. Gruppene er for det meste organisert etter alder, og progresjonen blir lagt opp etter dette. På teater er det berre ei gruppe, men elevane får tildelt ulike roller og funksjonar som er tilpassa den enkelte elev. Lærar har også i gruppeundervisning ansvar for individuell rettleiing.

Eigeninnsats

Utvikling av ferdigheitar og progresjon er avhengig av eigen innsats. Kulturskolen kan gi rettleiing, eller inspirere, men arbeidet må eleven gjere sjølv. Å spele, danse, måle eller drive med drama bør vere lystprega, men opp og nedturar i eigen utvikling og motivasjon kjem og går. Det er naudsynt at ungane får hjelp av foreldra til å finne fram til faste og gode øvingsrutinar. Rutine på speling/øving/trening heime kan innarbeidast ved å gjere det før eller etter skulearbeid, eller i samband med andre gjeremål. Det er lurt at for eksempel notestativ, instrument er lett tilgjengeleg, og oppbevarast på stader barnet likar å opphalde seg. Det er betre med ei kort øvingsøkt om dagen, enn ei lang øving like før ein går på time. Bruk gjerne nettstader som t.d. YouTube, Spotify for å høyre musikken som skal øvast på eller sjå koreografi som skal lærast.

For elevar på bilde - ha gjerne blyant, papir og andre teiknesaker lett tilgjengeleg. Dansarar kan gjerne ta opp koreografi på timen med telefonen sin, for å kunne øve heime. Lærar legg ofte ut video av koreografien ein jobbar med på dansegruppa på intern facebookside.

Det er ikkje uvanleg at eleven ikkje har lyst til å øve/trene heime. Foreldra sin interesse for kva barnet held på er motiverande, særleg i starten. Det er med kulturskoleaktivitetar som med alt anna, jo meir ein øver, jo betre blir ein. Meistring gir motivasjon!

Tips til øving!

- Anerkjenn det du får til/meistrar
- Repeter og automatiser det du allereie kan
- Bygg på det du kan med små nye element
- Bruk spesifikke ord når du vurderer egne prestasjonar, ikkje kall noko dårleg eller stygt
- Ta opp det du gjer, og sjå eller høyr på det
- Finn stader du likar å opphalde deg på når du øvar-trenar
- Snakk med lærar og finn fram til tidspunkt du skal øve på, og elles så ofte du vil
 - Høyr på musikk-sjå dans-teater-kunst!

Du er ikkje ein dårleg elev om du ikkje på magisk vis får til alt. Nokon trur at musikk, dans, kunst og teater er ferdigheiter nokon er fødd med og kaller det talent. Det ligg alltid mange timar repetisjonar bak ein kvar prestasjon.

Teknikk

Messinginstrumenter i kulturskolen:

Trompet, horn, trombone, euphonium, tuba

Eleven skal:

- Lære om instrumentet og hvordan behandle og vedlikeholde det.
- Fokuserer på riktig munnstilling.
- Bli kjent med leppemuskulatur bl.a. ved å spille på munnstykket, summe på leppene.
Lærer følger tett opp med ulike øvelser.
- Bevisstgjøre innpust, utpust – bruk av kroppen/fysikken ved at lærer demonstrerer på timene.
- Lære riktig kroppsholdning, og hvordan instrumentet skal holdes uten å utvikle spenninger i kroppen.
- Bevisstgjøre, jobbe med puls og ulike rytmiske mønstre på timene ved å klappe og synge.
- Imitere lærer ved å spille enkle rytmer og strofer/melodier.
- Lære å koordinere tunge og bruk av fingre-ventiler, eller arm-trombone.
- Jobbe med gehør, intonasjon og dynamikk. (sterkt/svakt)
- Lese noter ved å synge dem på tonenavn, og rytmer ved å klappe og/eller knytte opp til stavelser.
- Spille enkle sanger, en- og flerstemmig i tråd med elevens progresjon.

Lære noen melodier uten noter.

Utvikle toneomfang og repertoar i samsvar med hvor mye trening som gjøres hjemme.

Få tips og råd av lærer om hvordan innarbeide gode rutiner for å spille hjemme.

Repertoar

Lærestoff eleven blir satt inn i:

- Læreboka «Spill 1» fra Noteservice brukes i begynneropplæringa.
- Eleven spiller melodier på tonene og omfanget som eleven gradvis utvikler.
- Repertoar fra aspirantkorps gjennomgås også på instrumentaltimene.
- Lærer tilrettelegger en- og flerstemte melodier etter elevens eget ønske, og eleven veksler mellom å spille med lærer og/eller medelever.
- Opplæringen på messinginstrumenter i Midt-Telemark kulturskole er i hovedsak notebasert og knyttet opp til Bø skulemusikk.
 - Godt innarbeida repertoar føyes til individuell liste i «Baklomma»

Messinginstrument grunnnivå

Lytte/ se/ oppleve/ erfare

Eleven skal:

- Lytte til seg selv og andre gjennom samspill på timen og i korpset.
 - Lytte til andre utøvere.
- Gjøre seg kjent med dur og moll gjennom lytting.
- Lære enkel melodioppbygging som AB- og ABA form.
- Bli bevisst tonehøyder gjennom herming/etteraping etter lærer, medelev.
 - Øve seg på å synge og klappe det som spilles for å bevisstgjøre toner og rytmikk.
 - Bli kjent med rytme og notelesing.

Utøve/ skape/ medbestemme

Eleven skal:

- Spille sammen med og for medelever gjennom hele året.
 - Delta på nybegynnerkonsert i februar.
- Delta på semesteravslutninger med messinggruppa til jul og sommer.
- Spille sammen med aspirantkorpset noen torsdager på våren, første året.
 - Begynne i aspirantkorpset etter et år med begynneropplæring.
 - Komponere egne melodier med få toner.
- Eleven kommer med egne forslag om sanger han/hun har lyst til å spille som lærer tilrettelegger.

Teknikk

Eleven skal:

- Arbeide videre, perfektjonere, stabilisere og automatisere de tekniske ferdighetene fra grunnopplæringa.
 - Videreutvikle spilleteknikk gjennom tilpasset materiale og melodier som stimulerer til spillelyst.
 - Lære oppvarming og tekniske øvelser som skalaer, legato og tungeøvelser som øves for å videreutvikle pust, støtte, klang og egalitet.
 - Jobbe med å utvide omfang av toner, både oppover i høyden og nedover i dybden.
 - Spille dur- skalaer i alle tonearter, også kromatisk (halvtoner).
 - Videreutvikle noteslesing, rytmeforståelse, og teori gjennom øvelser og musikken eleven spiller.
 - Fokusere mer på utforming av musikken og formidling etter hvert som eleven mestrer de grunnleggende ferdighetene bedre.
- Eleven sin egenaktivitet hjemme avgjør hvor rask progresjonen blir.

Repertoar

Eleven skal arbeide med:

- Læreboka «Spill 2» som bygger videre fra begynneropplæringa.
- Solostykker, etyder og ensemblestoff. Vanskelighetsgraden følger elevens progresjon.
- Musikk fra flere sjangre som viser, klassisk, standard jazz etter eget ønske, og etter rådføring med lærer. Vanskelighetsgraden følger elevens progresjon.

Tips:

- Bruk av tekniske hjelpemidler under innstudering: mobil til å ta opp lærerens forespilling og elevens egen innstudering. Youtube/Spotify for å lytte til ulike innspillinger av stykker eleven selv øver på.
- Godt innarbeida repertoar føyes til individuell liste i «Baklomma»

Messing viderekommende

Lytte/ se/ oppleve/ erfare

Eleven skal:

- Lytte til seg selv og andre gjennom samspill på timen og i korpset.
- Lytte til andre utøvere.
- Utvide formforståelse gjennom å spille ulike typer musikk.
 - I økende grad fokusere på samspill med andre elever, og lære/erfare hvordan egen stemme klinger sammen med andre.
 - Øve på å lære melodier på gehøret.
 - Oppfordres til å bruke digitale verktøy til å høre musikken det arbeides med på timen, og musikk spilt av ulike utøvere.

Utøve/ skape/ medbestemme

Eleven skal:

- Spille i ulike sammenhenger som solist, og/eller i mindre eller større ensembler med medelever og i ulike instrumentsammensetninger.
 - Delta på et eller flere arrangement som: juleshow i desember, ensemblekonsert i februar, korpskonkurranse i mars/april og/eller skolekonserter i mai.
 - Starte i korpset etter to års grunnopplæring.
 - Selv komme med ønske om medmusikanter for samspill.
 - Selv komme med ønsker om sjanger, spesifikke stykker.
 - Oppmuntres av lærer til større delaktighet i spilleprosessen, bevisstgjøring av egen utvikling og mål.
- Elevenns egeninnsats og interesse er ofte avgjørende for volumet av opptredener.

Repertoarliste

Repertoarliste

Utstyrsliste

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

G

Eigne mål

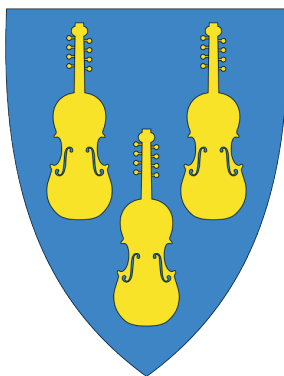

Baklomma

Fagplanen er utarbeidet av kulturskolen i Midt-Telemark
med støtte fra Norsk kulturskoleråd

Midt-Telemark Kulturskule

Besøksadresse: Gullbringvegen 34 (2.etg i Gullbring)

Adresse: Midt-telemark kommune, postmottak 83, 3833 Bø i Telemark

Telefon: 35 05 92 23 / 993 91 171

E-post: gurok@mt.kommune.no/ sverja@mt.kommune.no

Web: www.midt-telemark.kommune.no

